

Dok. ansvarlig: MAL
Sekretær:
Sagsnr.: s2024-272
Doknr: d2024-9963-11.0
05-03-2024

Kommentarer til Klimarådets statusrapport 2024

Green Power Denmark vil gerne takke for muligheden for at kommentere på Klimarådets statusrapport 2024. Denne kommentar fokuserer på nogle af Klimarådets anbefalinger til den fremtidige klimapolitik.

Helt overordnet deler Green Power Denmark Klimarådets vurdering af, at mange de forventede CO₂-reduktioner frem mod 2030 er forbundet med risici. Derfor er vi også enig i Klimarådets overordnede pointe omkring vigtigheden af at holde fokus på implementering og monitorering, så de mange gode klimaaftaler bliver til virkelighed og CO₂-reduktioner. I den forbindelse er Green Power Denmark også enig i at tidsplanen for CO₂-reduktionerne i de kommende CCS-udbud er relativt stram. Det er derfor vigtigt, at der kommer hurtig afklaring på de kommende udbud, at de politiske aftaler implementeres, og at der kommer klarhed om lagringsites on- og offshore i Danmark.

Udbygning af grøn strøm og håndtering af elforsyningssikkerhed

Green Power Denmark er meget enige med Klimarådets anbefaling om, at Regeringen skal have fokus på en hurtig udbygning af sol- og vindenergi, og at det skal være en politisk toprioritet at sikre en tilstrækkelig og rettidig udbygning af elnettet. I den forbindelse er vi også enige i, at manglende accept i samfundet til udbygningen af vedvarende energiteknologier kan risikere at bremse elektrificeringen og dermed den grønne omstilling. Derfor er det også afgørende, at der løbende arbejdes med at styrke den lokale opbakning til VE-udbygning. Her er NEKST-arbejdsgruppen kommet med mange gode anbefalinger, som både kan øge den lokale opbakning og samtidigt øge udbygningstakten for VE. Disse anbefalinger bør hurtigst muligt omsættes til lovgivning.

Green Power Denmark er desuden positiv overfor Klimarådets anbefaling om rettidig håndtering af udfordringer med elforsyningssikkerheden. Vi er enige i, at udfordringer relateret til en øget andel fluktuerende- og vejrbaseeret energiproduktion ikke må stå som hindring for, at vi får gennemført den nødvendige udbygning af sol- og vindenergi. En høj elforsyningssikkerhed er en forudsætning for fortsat opbakning til den grønne omstilling af danskernes energiforbrug. Vi er også enige i, at løsningerne involverer en kombination af fleksibelt elforbrug, regulerbar elproduktionskapacitet og ellagre. Disse løsninger kan tilvejebringes via en kapacitetsmekanisme, men også via nye fleksibilitetsudbydere som uafhængige aggregatorer og forbedrede rammevilkår for ellagre.

Elektrificering af transporten

Vi er enige med Klimarådets konklusion om, at hvis man vil nå flere CO₂-reduktioner i transporten, skal der være mere fokus på hurtigere udfasning af fossildrevne person-, vare- og lastbiler til fordel for direkte elektrificerede køretøjer. Her mener vi - i tråd med Klimarådet - at det vil være formålstjenligt at hæve dieselaafgiften yderligere, så den kommer på niveau med afgiften i Tyskland. Vi noterer os samtidigt, at Klimarådet vurderer, at afgiftsniveauet for den tunge transport i Danmark er for lavt.

En hurtigere elektrificering af vejtransporten vil samtidigt bidrage til Danmarks målopfyldelse indenfor ESR-målet. Dette kan være særligt relevant, hvis det viser sig vanskeligt at nå yderligere CO₂-reduktioner fra de andre dele af ESR-området, fx hvis reduktionsbehovet stiger som følge af en opjustering af de kulstofholdige jordens emissionsfaktorer.

Vi noterer os, at Klimarådet flere gange i rapporten, peger på, at elektrificering af persontransporten kan gå hurtigere end forventet, og dermed gøre vejen til at nå klimamålene i 2025 og 2030 kortere. Dette er vi helt enige i. Det er samtidigt vigtigt at nævne, at for at holde momentum i elektrificeringen af persontransporten, kræver det politisk velvilje til at omlægge de nuværende bilafgifter allerede i 2024. Her mener vi, at det er oplagt at fastfryse de nuværende registreringsafgifter frem til 2030. Herefter kan man omlægge bilafgifterne helt til en form for kørselsafgifter.

Vi noterer os, at Klimarådet peger på nødvendigheden af et velfungerende marked for opladning for ikke at hæmme elektrificering af transporten. Dette er Green Power Denmark naturligvis enige i. Men vi undrer os over, at Klimarådet foreslår - efter inspiration fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen - at afskaffe refusionsordningen, der fritager hjemmeladning af elbiler for elafgiften, i stedet for blot at foreslå en afskaffelse af elafgiften. Den nuværende høje elafgift kan ikke retfærdiggøres ud fra klimapåvirkning og desuden er selve produktionen af sort strøm direkte beskattet via CO₂-kvotesystemet samt den danske CO₂-afgift fra 2025. For at reducere de negative samfundsøkonomiske konsekvenser ved den forvridende elafgift og samtidigt fremme konkurrencen på hjemmeopladningsmarkedet, finder vi det oplagt at fjerne elafgiften.

Globale rammer (mål for international transport)

Green Power Denmark er enige i, at Danmark bør sætte klimamål for omstillingen af international skibs- og luftfart, og at dette bør være en del af Klimaloven. Konkret har Green Power Denmark tidligere foreslået, at Danmark i 2030 skal producere grønne brændstoffer (PtX) svarende til en reduktion på mindst 35% af CO₂-udledninger fra fly og skibe, der tankes i Danmark ift. udledningsniveauet i 1990.

Som Green Power Denmark også påpegede i forbindelse med kommenteringen af Klimarådets rapport om Danmarks globale klimaindsats, mener vi at klimamålet bør indrettes som et produktionsmål for PtX-brændstoffer i stedet for et udledningsmål. Det skyldes, at der er en række ulemper ved forbrugsmål, som Klimarådet anbefaler. Dels gør EU's kommende forordninger til CO₂-reduktioner (FuelEU Maritime) og grøn brændstofindfasning (ReFuelEU Aviation) til hhv. europæiske skibe og fly, at medlemslandene vil få svært ved at stille højere forbrugsmål for grønt brændstof til europæisk brug. Derudover risikerer et forbrugsmål at hæmme dansk konkurrenceevne og samtidig øge risikoen for CO₂-lækage, hvor aktører undgår danske krav ved at tanke andre steder end i Danmark.

Biomasse og arealer

Green Power Denmark noterer sig, at Klimarådet mener, at Danmarks forbrug af biomasse er for højt, ift. hvad Klimarådet mener er et globalt bæredygtigt niveau. Derfor mener Klimarådet, at det er nødvendigt at øge omkostningen ved at anvende biomasse til energiformål ved hjælp af afgifter. Derudover anbefaler Rådet, at der bør være en strategi for udfasning af biomasse til energi.

Green Power Denmark er stærkt kritiske overfor Klimarådets anbefaling om en afgift på bæredygtig biomasse. Green Power Denmark vil fremhæve, at der i Danmark kun anvendes certificeret bæredygtig biomasse til energiproduktion, som lever op til nogle af de strammeste bæredygtighedskrav i verden, som netop sikrer mod de negative konsekvenser som Rådet fremhæver i deres rapport.

CO₂-udledninger fra biomasse regnes i henhold til FN's reglerne i LULUCF-sektoren i det land, hvor biomassen stammer fra. Det giver det enkelte oprindelsesland incitament til at forvalte sektoren bæredygtigt. Derudover er det ikke tilladt for danske virksomheder at bruge biomasse fra lande, hvor skovene bidrager til CO₂-udledninger.

Sammenlignet med andre lande, har anvendelse af biomasse i Danmark desuden den fordel, at biomassen som oftest anvendes til samproduktion af både el og fjernvarme. Dette sikrer en langt højere energiudnyttelse af biomassen ift. andre lande. CO₂-fangstanlæg på kraftvarmeanlæggene kan ligeledes bidrage til grøn omstilling af andre sektorer - enten via CCS eller CCU - og dermed sikre en endnu bedre udnyttelse af ressourcen.

Green Power Denmark ser umiddelbart positivt på Klimarådets forslag om udarbejdelse af en biomassestrategi. Her mener vi, at det er afgørende at der sættes fokus på hvordan, hvor og i hvilke sammenhænge biomasse bør prioriteres og anvendes. Biomasse er en knap ressource, som skal anvendes med omhu og benyttes dér, hvor det giver størst værdi.

Vi ser frem til den videre dialog og stiller naturligvis gerne op til en uddybende drøftelse.

Med venlig hilsen

Martin Ingerslev
mal@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 35 30 04 53